

вх. №. РД-08-83/03.02.2017 г.

Тема: „Иновации при историко-теоретичните изследвания – принос за обогатяване на българската музикална култура”
Финансиране 1889,30 лв.

ЕКИП

Ръководител на проекта:	Преподавател/докторант/ студент
1. доц. д-р Тодорка Малчева	преподавател
Членове на колектива:	
2. проф. д.изк. Хърков, Стефан Иванов	преподавател
3. проф. д. изк. Недялков, Мирослав Кирилов	преподавател
4. доц. д-р Генчева, Маргарита Йорданова	преподавател
5. доц. д-р Малчева, Тодорка Иванова	преподавател
6. ст. преп. Маджарян, Елизабет Онник	преподавател
7. Мария Великова	студент

ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ

Така представеният проект е ориентиран към проучване, анализиране и апробиране на актуални и иновативни историко-теоретични изследвания в областта на българската музикална култура чрез музикално-теоретичните дисциплини в образователния процес по музика.

Целите, които си постави изследователският колектив в процеса на работа по проекта, са ориентирани към анализиране на традиционни и актуални теоретични проучвания по конкретизираната тематика, реализиране на нови историко-теоретични изследвания, както и прилагане на научно-изследователските достижения в научната сфера, в учебната и практическа подготовка на студентите. Не на последно място, проектът си постави за цел да провокиране изследователската дейност на колектива за постигане на висококачествен научен продукт в областта на националната музикална култура чрез иновативните музикално-теоретични изследвания.

Въз основа на това задачите, които бяха реализирани, включиха открояване и усвояване на установените изследователски тенденции в тематичната насока до момента, тяхното аналитично проучване, прилагане в учебния процес и предоставянето им като достояние на широките научни среди. На тази база бе постигнато на първо място обогатяване на научните изследователски познания, отразяващи иновативните тенденции в българската музикално-културната среда, както и разширяване на познавателната дейност чрез повишаване резултатността на учебния процес и подобряване на неговия качествен продукт.

За да бъдат адекватни и целесъобразни получените постижения, методологията в процеса на работа бе насочена към изучаване на вече реализирани проучвания в научните среди, както и към представяне на нови насоки в тази област – резултат на индивидуалните аналитични търсения.

Творческите инициативи по проекта генерираха следните резултати:

- Разучени бяха традиционни и актуални постановки по проблема;
- Установиха се нови авторски изследователски тези;
- Разработиха се възможности за прилагане на реализираните иновативни историко-теоретични проучвания в образователния процес по музика;

- Констатира се, че употребата на продуцираните аналитични прочити в учебния процес допринася за оптимизиране на познавателната дейност;
- Стимулира се изследователската дейност на колектива за генериране на нови висококачествени научни идеи в областта на музикално-теоретичните проучвания, отразяващи актуални процеси в българската музикална култура;
- Разширява се кръгът от историко-теоретични изследвания, представящи и обогатяващи българската музикална култура.

Така констатираната резултатност от дейността по проекта отразява разширяване на ресора от съответни историко-теоретични анализи, обогатяване на българската музикална култура и на тази база – оптимизиране познанията на културни дейци, научни работници и студенти. А това осигурява гравивно усвояване на творческата продукция.

Научно обосновават резултати са публикувани в специализирани тематични издания, годишници на ВУЗ, сборници с научни доклади, в електронни формати – някои от тях с IF. Ето защо акцент във финансовите разходи бе реализацията на крайния продукт – публикуване (такси правоучастия и командировки) на изследователските резултати, което дава възможност за оповестяване и ориентиране на всички научни дейци в тематичната област.

Разработките представляват интерес за широката академична общност; за културната общественост; за всички студенти, чиито специалности са със следната насоченост: музикално-теоретична, музикално-педагогическа, музикално-изпълнителска, т.е. в широк спектър на музикалната наука. Реализираните изследвания провокират висока успеваемост и продуктивност в много области, което от своя страна е неоспорима основа за успешно професионално развитие и реализация. Всичко това определя проведените проучвания като още по-ценни, както за музикалната култура и наука, така и за музикалното образование.

ПУБЛИКАЦИИ ПО ПРОЕКТА

Научни публикации в издания с импактфактор (IF)

1. Доц. д-р Т. Малчева, Особенности на композиторското реализиране при Дико Илиев, SocioBrains, бр. 31, март 2017, 192-196, реферирано, индексирано, IF: 0,932; 0,741; 4,308; 3,32.
2. Доц. д-р Т. Малчева, Танцова самодейност на арменската диаспора в Шумен след 90-те г. на XX век, SocioBrains, бр. 31, март 2017, 197-204, реферирано, индексирано, IF: 0,932; 0,741; 4,308; 3,32.
3. Доц. д-р Т. Малчева, Към историческите корени на арменския етнос в България, SocioBrains, бр. 31, март 2017, 205-208, реферирано, индексирано, IF: 0,932; 0,741; 4,308; 3,32.
4. Доц. д-р Т. Малчева, Взаимообвързаност между музиката на военните духови оркестри и инструменталния ни фолклор, SocioBrains, бр. 32, април 2017, 51-57, реферирано, индексирано, IF: 0,932; 0,741; 4,308; 3,32.
5. Доц. д-р Т. Малчева, Присъствието на фолклорната музика в инструменталната градска култура на България, SocioBrains, бр. 32, април 2017, 58-62, реферирано, индексирано, IF: 0,932; 0,741; 4,308; 3,32.
6. Доц. д-р Т. Малчева, Изявата на Дико Илиев като инструменталист и капелмайстор, SocioBrains, бр. 32, април 2017, 46-50, реферирано, индексирано, IF: 0,932; 0,741; 4,308; 3,32.

7. Доц. д-р Т. Малчева, Оряховският активен творчески период на Дико Илиев, SocioBrains, бр. 33, май 2017, 46-50, реферирано, индексирано, IF: 0,932; 0,741; 4,308; 3,32.

8. Доц. д-р Т. Малчева, Българска маскарадна традиция от Шуменско, SocioBrains, бр. 33, май 2017, 46-50, реферирано, индексирано, IF: 0,932; 0,741; 4,308; 3,32.

9. Доц. д-р Т. Малчева, За предците на шуменските арменски самодейци, В: SocioBrains, бр. 34, 313-316, 2017, реферирано, индексирано, IF: 0,932; 0,741; 4,308; 3,32.

10. Доц. д-р Т. Малчева, Коледуването в студентските проучвания, Сърбия, межд. конференция, 2017, В: International journal Knowledge, vol. 16.2., Global impact and Quality Factor – 1,023, ISSN: 1857-923X, Skorje, 2017, с. 927-932.

11. Доц. д-р Маргарита Генчева, Активизиране на усета за многогласие чрез хармоничен и полифоничен двуглас. В: SocioBrains, бр. 34, 2017, реферирано, индексирано, IF: 0,932; 0,741; 4,308; 3,32.

12. Доц. д-р Маргарита Генчева, Български солфеджни методи и системи за музикално възпитание В: SocioBrains, 2017, реферирано, индексирано, IF: 0,932; 0,741; 4,308; 3,32.

13. Доц. д-р Маргарита Генчева, Приложение на методическите технологии на проф. Асен Диамандиев в обучението по солфедж, В: SocioBrains, 2017, реферирано, индексирано, IF: 0,932; 0,741; 4,308; 3,32.

Публикации от конференции и други научни форуми в тематични сборници, сборници с доклади от конференции, изкуствоведски четения и др.

1. Проф. д.изк. Стефан Хърков, "Българи от ново време: поглед към началото на новата българска музикална култура". В: Изкуствоведски четения 2016. Том II. Автори, течения, взаимодействия. София: Институт за изследване на изкуствата - БАН, 2017, с. 56-63.

2. Проф. д.изк. Стефан Хърков, "Френски възгледи за история на музиката: преподавателският опит, отразен в книгата "История на музиката", съставена под ръководството на Мари-Клер Белтрандо-Патие".

3. Проф. д.изк. Стефан Хърков, "Възникване на оперета в България (от "Войникът-беглец" в 1850, през "Царския пуяк" в 1883, до "Кармозинела" в 1914 и "Царицата на чардаша" в 1918)". В: Юбилеен сборник "100 години от началото на българското оперетно изкуство (1914-2014)". София: Издава Съюз на българските композитори, 2017, с. 46-63.

4. Проф. д.изк. Стефан Хърков, "Държавна намеса в българското оперетно изкуство през 1941 г.: причини и последици". В: Юбилеен сборник "100 години от началото на българското оперетно изкуство (1914-2014)". София: Издава Съюз на българските композитори, 2017, с. 259-263.

5. Проф. д.изк. Стефан Хърков, "Началото на българското музикално-сценично изкуство за деца и младежи в 1883 г. В: Юбилеен сборник "100 години от началото на българското оперетно изкуство (1914-2014)". София: Издава Съюз на българските композитори, 2017, с. 285-307.

6. Проф. д.изк. Стефан Хърков, "Оркестърът в първите български оперетни спектакли" (в съавторство с Калина Георгиева) . В: Юбилеен сборник "100 години от началото на българското оперетно изкуство (1914-2014)". София: Издава Съюз на българските композитори, 2017, с. 95-107.

7. Проф. д.изк. Стефан Хърков, "Ангел Сладкаров (1892-1977) и началото на оперетата в София" (в съавторство с Радостина Кацарова). В: Юбилеен сборник "100 години от началото на българското оперетно изкуство (1914-2014)". София: Издава Съюз на българските композитори, 2017, с. 170-179.

8. Проф. д.изк. Стефан Хърков, *Reviewing the Earliest Notated Sources of Bulgarian Music*. In: *Aspects of Christian Culture in Byzantium and Eastern Christianity: Word, Sound and Image in the Context of liturgical and Christian Symbolism*. Editors: Ivan Moody and Vesna Sara Peno. Publishers: Muzikološki Institute of SASA, Belgrade, Serbia and International Society for Orthodox Church Music, Joensuu, Finland. pp. 7-30.

9. Проф. д.изк. Стефан Хърков, *Рилският манастир и началото на българската печатна нотирната музикална книжнина*", международната научна конференция "Рилският манастир – история, памет, духовност", организирана от Българската Патриаршия и Българската академия на науките, проведена на 28 септември – 1 октомври 2017 г. в Рилския манастир. (доклад)

10. Проф. д.изк. Стефан Хърков, *"Поетични творби на епископ Константин Преславски в музикално произведение от българския композитор Константин Илиев"*, международния симпозиум "Константин Преславски и неговата епоха", организиран от Научен център "Преславска книжовна школа" при Шуменския университет "Епископ Константин Преславски", проведен на 12 – 14 октомври 2017 г. в Шумен и Велики Преслав. (доклад)

11. Проф. д.изк. Стефан Хърков, *"Катя Вълева и Учебният оперен театър при Българската държавна консерватория"*, Националната музикална академия "Проф. Панчо Владигеров". (доклад)

12. Проф. д.изк. Стефан Хърков, *"За първия български ученически духов оркестър"*, кръглата маса: *"Художественотворческата дейност за формиране на бъдещия музикален педагог"*, организирана от ШУ "Еп. К. Преславски", Педагогически факултет, Катедра "Музикална естетика, музикално възпитание и изпълнителство". (доклад)

13. Проф. д.изк. Стефан Хърков, *"За богослужебната музика в ранносредновековния Велики Преслав (по данни от Преславската керамична плочка с богослужебно съдържание от края на IX – началото на X век)"*, Софийския университет "Св. Климент Охридски", Богословски факултет. (доклад)

14. Проф. д.изк. Мирослав Недялков, *За някои особености при преподаването на музикално-теоретични дисциплини*, юбилейна научна конференция "Музикално-теоретичната подготовка във висшето музикално образование", проведена на 31 март 2017 г. в Пловдив, посветена на 40-годишнината от основаването на катедра "Теория и история на музиката" в Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство – Пловдив (доклад).

15. Доц. д-р Тодорка Малчева, *Приносът на хората за духов оркестър в учебния процес*, юбилейна конференция, Пловдив, под печат, 2017, юбилейна научна конференция "Музикално-теоретичната подготовка във висшето музикално образование", проведена на 31 март 2017 г. в Пловдив, посветена на 40-годишнината от основаването на катедра "Теория и история на музиката" в Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство – Пловдив.

16. Доц. д-р Тодорка Малчева, *За теренното проучване в учебния процес със студенти*, юбилейна конференция, Пловдив, под печат, 2017, юбилейна научна конференция "Музикално-теоретичната подготовка във висшето музикално образование", проведена на 31 март 2017 г. в Пловдив, посветена на 40-годишнината от основаването на катедра "Теория и история на музиката" в Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство - Пловдив.

17. Доц. д-р Тодорка Малчева, *Основополагане на арменската художествена самодейност в Шумен*. В: *Културен семинар „Непознатите“*, Пловдив, ISBN 978-954-2963-19-6, с. 14-26, 2017.

18. Доц. д-р Тодорка Малчева, *Обичайно-обреден песенен фолклор във Варненско (в съавторство)*. В: *Образование и квалификация на педагогическите*

кадри. Приложно-практически аспекти, част II, ISSN 1314-300X, 272-278, Шумен, 2017.

19. Доц. д-р Тодорка Малчева, Фолклорните традиции на село Аспарухово (в съавторство). В: Образование и квалификация на педагогическите кадри. Приложно-практически аспекти, част II, ISSN 1314-300X, 264-271, Шумен, 2017.

20. Доц. д-р Маргарита Генчева, Зараждане на музикалната теория. В: „Образование и технологии”, кн. 8, Бургас, 2017, ISSN 1314-1791, с. 169-170.

21. Доц. д-р Маргарита Генчева, Образци на италианското многогласие в епохата на Ars nova. В: „Образование и технологии”, кн. 8, Бургас, 2017, ISSN 1314-1791, с. 171-173.

22. Доц. д-р Маргарита Генчева, Нагледно-тоновото мислене в обучението по солфеж на студенти от специалност ПОМ. В: Музикалнообразователни стратегии и практика в предучилищна, училищна и извънучилищна среда, София, 2017, ISBN 978-619-160-847-8, с. 52-54.

23. Доц. д-р Маргарита Генчева, Музикалната интерпретация в солфежната дейност. В: Музикалнообразователни стратегии и практика в предучилищна, училищна и извънучилищна среда, София, 2017, ISBN 978-619-160-847-8, с. 52-54 с. 55-57.

24. Доц. д-р Маргарита Генчева, Интегралният подход в музикалното и чуждоезиковото обучение. В: „Образование и квалификация на педагогическите кадри, приложно-практически аспекти, Варна, 2017, ISSN 1314-300X, с. 232-238.

25. Доц. д-р Маргарита Генчева, Новаторски търсения в музикалната теория. Композиционна техника на прехода между Ars Antigua и Ars nova. В: „Образование и квалификация на педагогическите кадри, приложно-практически аспекти, Варна, 2017, ISSN 1314-300X с. 255-263.

26. Доц. д-р Маргарита Генчева, Активизация метроритмического чувства через образцы болгарского музыкального фольклора, Международна конференция, Украйна (доклад).

27. Доц. д-р Маргарита Генчева, Зараждане, развитие и усъвършенстване на нотното писмо, кръглата маса: "Художественотворческата дейност за формиране на бъдещия музикален педагог", организирана от Шуменския университет "Епископ Константин Преславски", Педагогически факултет, Катедра "Музикална естетика, музикално възпитание и изпълнителство" (доклад).

28. Ст. пр. Елизабет Маджарян, Теоретични и методически аспекти на използването на инструмента пиано за музикално-слуховото развитие на студентите при обучението по солфеж. Сборник научни трудове „Иновации в образованието”. В: ISSN 1314-6769, Шумен, 2017, с. 248-254.

Публикувани рецензии в научни издания

1. Проф. д.изк. Стефан Хърков, "Честване на Бисерка Граматикова в Бургас". Музикални хоризонти, 2017, брой № 1, с. 9, ISSN: 1310-0076.

2. Проф. д.изк. Стефан Хърков, "Нова книга за синтеза на културите между Изтока и Запада". Музикални хоризонти, 2017, брой № 3, с. 26-28, ISSN: 1310-0076.

3. Проф. д.изк. Стефан Хърков, "Предговор от съставителя". В: Юбилеен сборник "100 години от началото на българското оперетно изкуство (1914-2014)". София: Издава Съюз на българските композитори, 2017, с. 13-20.

ХУДОЖЕСТВЕНОТВОРЧЕСКИ РЕЗУЛТАТИ ПО ПРОЕКТА

1. Ст. пр. Е. Маджарян, Участие с хор „Гърунг” в общински прегледи на художествената самодейност; концертна зала „Проф. В. Вичева”, Шумен, 9. VI. 2017 г.
2. Ст. пр. Е. Маджарян, Самостоятелен концерт с хор „Гърунг”. Арменски културен дом, гр. Шумен, 9.07.2017 г.
3. Ст. пр. Е. Маджарян, Участие с хор „Гърунг ” в концерт по случай откриване и осветяване на църква в гр. Ямбол, 24.09.2017 г.
4. Ст. пр. Е. Маджарян, Участие в концерт с хор „Гърунг” . Читалище „Напредък”, 7.11.2017 г.